

Kvetou koniklece

5.4.2023 - Eva Neuwirthová | Krajský úřad Kraje Vysočina

„Koniklece jsou vedle bledule jarní v časném jaře prvními kvetoucími rostlinami v naší přírodě. Díky péči a ochraně, které lokalitám Kraj Vysočina poskytuje, každé jaro znovu vykvetou a jejich počet se nezmenšuje. Určitě stojí za to tyto výjimečné lokality naší přírody navštívit a květiny vidět,“ uvedl Pavel Hájek, radní Kraje Vysočina pro oblast lesního a vodního hospodářství, zemědělství a životní prostředí.

Na Vysočině se také vyskytuje další druh a to koniklec luční (*Pulsatilla pratensis*) v přírodní památce Klučovský kopec. Jde o menší vytrvalou bylinu s tmavě fialovým skloněným květem, jejímž plodem je nažka ve tvaru chlupatého chomáčku, který je obzvláště elegantní po ránu, kdy je pokryt rosou.

Oba druhy jsou zákonem chráněné v kategorii silně ohrožený, takže je zakázáno rostliny trhat nebo je jakýmkoliv způsobem ničit. Kromě konikleců se zde nachází i řada dalších významných a ohrožených druhů, jako například smil písečný, třeseň křovitá nebo kociánek dvoudomý. Všechny druhy koniklece jsou jedovaté, po požití vyvolává zvracení a průjemy, po vstřebání tlumí centrální nervový systém, při dotyku dráždí pokožku a vyvolává záněty.

Koniklec patří k rostlinám, které mohou být v dlouhodobém horizontu ohroženy i změnou mikroklimatu vlivem zarůstání okolí dřevinami. Ochrannářské zásahy je v tomto případě nutné realizovat právě i v širším okolí, aby zůstal zachován charakter stanoviště. Koniklec preferuje suchá, slunná stanoviště, semenáčky se uchytí jen na holém minerálním substrátu bez stařiny, mechu a vrstvy surového humusu. Rostlině nejvíce uškodilo omezení pastvy ovcí a změna zemědělského hospodaření v 50. letech minulého století, kdy došlo k silnému úbytku původních lokalit s jejím výskytem. Z toho důvodu musí být současná místa výskytu speciálně udržována. „Pro udržení a obnovu biotopu je nejpříznivější pastva, která se ale na malých lokalitách nedaří zajistit a sháníme možné spolupracující chovatele ovcí. Spásání nahrazuje kosení, které probíhá v pozdním létě, a má i další příznivé dopady na lokalitu. K němu je nutné přidat další odborné práce, které se provádí v červnu, spočívající v rozrušení vybraných částí území, kde není přímý výskyt rostlin,“ uzavřel radní Pavel Hájek.

https://www.kr-vysocina.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=4119736&id_org=450008